

Bomen spannen de kroon

Groen is belangrijk en onmisbaar in de bebouwde omgeving. Qua gezondheid, tegengaan van hittestress, voorkomen van wateroverlast, biodiversiteit, maar ook sport, ontspanning en ontmoetingen. Groen draagt bij aan de ruimtelijke kwaliteit, de beleving, oriëntatie en aan de waarde van woningen. Daarmee is groen cruciaal voor het welzijn van de bewoners, de leefbaarheid en kwaliteit van de stad. Het is het kapitaal van de stad, voor de bewoners van nu en straks. Bomen spannen daarbij de kroon.

De gemeente Dordrecht werkt aan een nieuwe bomenvisie. Ambtelijk is contact gezocht met ons als actieve bewonersgroepen. Graag maken wij van de gelegenheid gebruik om een gezamenlijk manifest uit te brengen, hopen dat de inhoud wordt benut bij de opstelling van de visie.

Algemeen

1. Bomen vormen het natuurlijk kapitaal van de wijken en moeten worden gekoesterd. In de Bomenvisie moet de inzet voor de instandhouding en optimaal beheer van bestaande bomen gemotiveerd worden geborgd.
2. Kansen voor extra aanplant van bomen tijdens herstructurering en herinrichting van buurten en straten maar ook in het beheer van de openbare ruimte en groen moeten wat ons betreft integraal worden opgenomen in de Programma's van Eisen, planontwikkelingen en de dagdagelijkse praktijk. Daarmee kan gelijktijdig gewerkt worden aan koele routes en plekken (aankpak hittestress). Met verbindingen naar andere groene (ecologische) zones en recreatiegebieden.
3. Streef naar een extra aanplant van 1 boom per inwoner (120000st.)
4. In nieuwbouwplannen is een norm van 1 boom per nieuwe woning binnen een straal van 100 meter een goed startpunt.
5. Plant bomen op een manier waarop ze oud kunnen worden, zorg voor een goede standplaats boven en onder de grond. Kies boomsoorten op standplaats, gewenste beeldkwaliteit en ecologische betekenis (flora en fauna). Plant zoveel mogelijk inheemse soorten of cultivars. Vermijd de aanplant van soorten die door schaduwwerking op woningen en door wortelopdruk hinder gaan opleveren.

Bestaande bomen

6. Werk aan een actueel en volledig bomenregister, met soort, plantjaar, beheersregime en bijzonderheden. Voor de wijken, in de parken en in het buitengebied. Met daaraan gekoppeld een monitoringsprogramma. Maak dit online inzichtelijk
7. Maak een planning voor snoeiactiviteiten en voor gefaseerde en gespreide verjonging van het bomenbestand. Betrek de omwonenden. Heroverweeg de snoeiopdrachten: moeten overal twee gestapelde vrachtauto's onderdoor kunnen rijden; is de geplande snoei dit jaar echt nodig? Te hoog opkronen betekent onherstelbare vermindering van bomen.
Daarnaast vragen we aandacht voor kwaliteitssnoei bij nieuw geplante bomen.
8. Zorg voldoende middelen om de kosten van het gewenste beheer van bomen en groen voor lange termijn te kunnen garanderen. Gezien het toegenomen belang van bomen zal hier extra budget voor moeten worden vrijgemaakt.
9. Benut de i-Tree methode om naast het visuele en maatschappelijke belang ook de financiële waarden van bomen aan te tonen en bv de effecten op het binden van CO2.
10. Zoek kansen voor het vergroten van boomspiegels. Denk daarbij ook aan kansen voor meer biodiversiteitswaarde in de kruidenlaag. Door het inzaaien met bijenmengsels en het planten van ecologisch waardevolle onderbeplanting. Laat blad liggen en brandt 'onkruid' niet weg. In parken en in het buitengebied zijn dode bomen waardevol voor de overleving van zwammen, insecten en vogels. Laat ze staan en of liggen.

11. Houd een register bij waarop kap en herplant zijn terug te vinden voor bewoners (online).
12. Informeer de ketenpartners bij deze nieuwe visie op bomen. Hetzelfde geldt voor de gehele ambtelijke organisatie.

Bomenlijst

13. Werk aan een bomenlijst waarop waardevolle bomen staan in de openbare ruimte. Activeer bewoners om mee te denken. Werf hiervoor actief in de wijken. Stel de criteria voor waardevolle bomen met experts en bewoners op.
14. Ook in tuinen en op andere particuliere terreinen staan waardevolle bomen. Breng ook die in beeld.
15. De gemeente kan een vraagbaak/adviseur presenteren voor particulieren, bijvoorbeeld bij beheersvraagstukken. Bijvoorbeeld: "mijn boom is mooi, maar wordt erg groot".

Kapvergunningen

16. Wanneer een kapvergunning wordt aangevraagd wordt dat bij de omwonenden en op het (nog te ontwikkelen) bomenregister kenbaar gemaakt. Inclusief de bezwarenmogelijkheid.
17. Een kapvergunning mag alleen worden verstrekt als de onvermijdelijkheid van de kap door de aanvrager kan worden aangetoond. Het bestaande bomenbestand moet immers worden gekoesterd. Het standaardantwoord moet zijn: "Nee, tenzij". Wordt een 40-jarige boom gekapt gaat de omgeving (functies boom, beeld, ecologie) er 80 jaar op achteruit.
18. De inzet van de gemeente wordt gevraagd om de aanvragers bewust te maken van het kapitaal dat deze vertegenwoordigt/en. En het kapitaal waarover zij beschikken.
19. Als een monumentale boom toch moet wijken wordt deze in principe verplant. Is dit niet mogelijk dan en de kap toch doorgaat moet de waarde worden gecompenseerd. Dat kan via de i-Tree methodiek. Binnen een straal van 200 meter. Verplicht de herplant in maximaal 2 jaar.

Educatie en bewustwording

20. Inzet op bewustwording van bewoners van het belang van bomen, betrokkenheid bij het opstellen van het bomenbeleid, de opstelling van uitvoeringsplannen en de effecten daarvan is gewenst
21. Benut burgerkracht. En maak gebruik van kennis en inzicht van de diverse groene organisaties en bewoners in onze stad.

Tenslotte

Het is van belang dat kennis over het belang van bomen in de genen komt van bestuur en de ambtelijke organisatie. Wij bieden aan, elk vanuit onze eigen expertise, een bijdrage hieraan te leveren.

Namens de Bomenridders, IVN Dordrecht, Arij van der Stelt, Platform Duurzaam Dordrecht, Stichting DE STAD en vele anderen.

Voor meer informatie over onze inzet voor bomen, zie onze websites; onder andere het 10-puntenplan van de Bomenridders.

Dordrecht, 6 december 2021

ivn natuur
educatie
Dordrecht

DE STAD

